

1951 YILINDA TÜRKİYE'DE MADENCİLİK FAALİYETİ

TAŞ KÖMÜRÜ

GÜN geçtikçe artan taş kömürü ihtiyacını karşılamak üzere devamlı faaliyetler neticesinde istihsal miktarı seneden seneye artmaktadır. 1950 senesine nisbetle 1951 de 368.991 ton fazla istihsâlde bulunulmuştur.

1945-1951 Kömür satışları

Y I L L A R	Satışlar T o n
1945	2 233 474
1946	2 372 981
1947	2 442 664
1948	2 418 058
1949	2 829 845
1950	2 650 979
1951	2 711 604

1951 senesi içinde bu artışı temin ve muhafaza etmek için 1950 de devam edilen faaliyetin 1951 senesine isabet eden kısmı tamamlanmıştır. Ayrıca bu sene de bazı işlerin yapılması karar altına alınmıştır.

Bu faaliyetlerden 1951 senesi içinde yapılanları şöylece toplayabiliriz.

1. - Elektro mekanizasyon işleri:

Geçen senelerde bu işler için lüzumlu malzemeler Avrupa ve Amerika'ya sipariş edilmişti. 1951 sonuna kadar memleketimize gelen malzemenin miktarı 5.058.324 \$ tutarındadır.

Gelik, Kilimli ve Kozlu'ya ait bütün elektro-mekanizasyon malzemesi yerlerine sevk edilmiş, lüzumlu kablolar

Sömikok ve Briket dahil

da yerleştirilmiştir. Ayrıca Kozlu havzasında stoktan 0-10 kömürünü kaldırmak için 5 adet zincirli konveyör ve bundan başka, limanda 0-10 kömürünü band konveyöre yüklemek için 2 tane zincirli oluk tesis edilmiştir.

2. 300 katı galerisi:

1951 de Hamilton Overseas Corp. ile yapılmış olan ek mukavelenin hazırlık ve tatbik işleriyle meşgul olunmuştur. Bu mukavele ahkâmınca halat, Skip, ölçü cepleri ve tumba tesisatlarında icab eden ayarlamalar yapılmıştır. 15.12.1951 tarihinden itibaren ana mukavele Şartları mucibince, galerilerde ilerlemeler yapıp demir bağlarla tahkim edilmiştir. Sipariş edilen malzemelerin 1.522.945\$ lık kısmı 1951 sonuna kadar memleketimize gelmiştir.

3. - Zonguldak ve Çatalağzı lavuarları:

Ekim 1950 den itibaren 28 ay zarfında tamamlanması icap eden.Javuarlara ait teçhizat ve malzemenin 540 tonluk kısmı İngiltere'de imâl edilip memleketimize sevk edilmiştir. Çatalağzı Lavuarında arazinin stablize edilmesi için gerekli hafriyatın % 80i yapılmıştır.

4. - Kandilli - Armutçuk hattı:

Hava hattı, için lüzumlu malzemenin bir kısmı 1951 içinde memleketimize gelmiş bulunmaktadır. (490 ton kadar). Ayrıca faaliyete devam edilmiş, bu arada bazı tepe köprülerinin perçin ve montaj işleri, zaviye istasyonu montaj işi ve

boşaltma istasyonunun montaj işleri bitirilmiştir.

5. - Dört kuyunun fonsajı:

1950 de inşasına devam edilen tncüvez kuyusunun fonsajı tamamlanmış olup, hafriyata başlanmış ve 20 metre sonunda kazı işi durdurularak bilezik betonuna başlanmıştır. Diğerlerinin de inşası ihaleye çıkarılmıştır.

6. - Asma - Karadon transfer istasyonu:

İstasyonlara ait detay plânları Alman G. HH. firması tarafından alınmış olup, lüzumlu malzemelerden de 100 ton kadar çelik aksam Zonguldağa sevk edilmiştir.

7. - Liman yükleme tesisatı:

Bu işe ait plânlar son şeklini almış

ve band tesisatı için 300 ton kadar çelik aksam Zonguldağa gelmiştir.

8. - Kozlu kuyuları ihraç teçhizatı:

Bu işi Skip Co. deruhte etmiş olup bir takım kararlara varılmıştır. Muh-telif teçhizata ait resimler yerine göre tasdik veya tâdil edilerek firmaya iade edilmiştir.

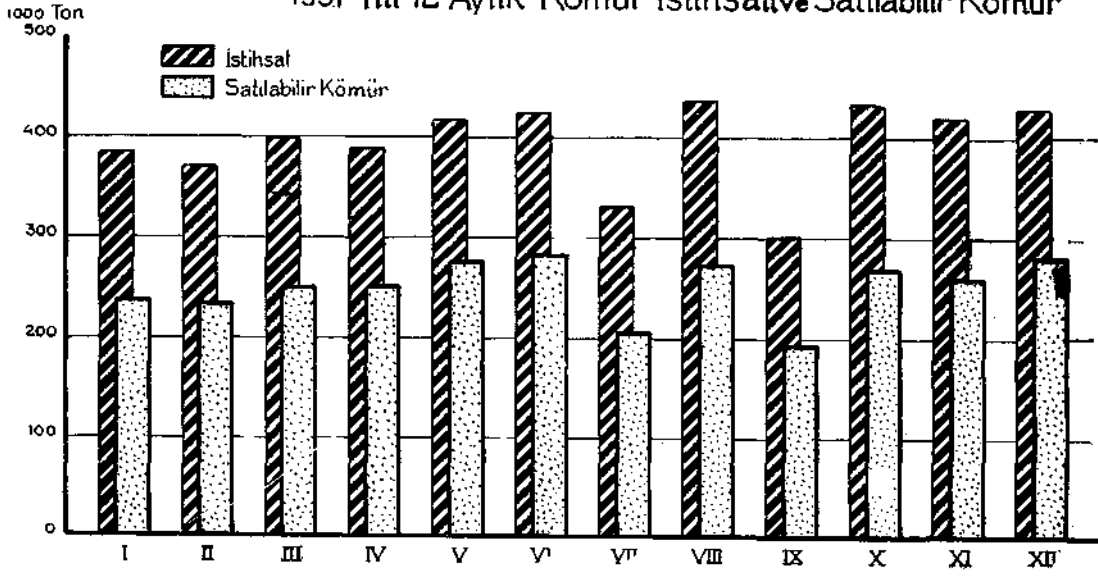
İSTİHSAL FAALİYETLERİ

1951 senesi istihsalâtı şimdiye kadar yapılmış olan istihsal miktarlarından çok daha fazladır. Umum F.O.B. satış bedeli 81.216.000 TL. dir. Aşağıya alınmış olan grafik ve cetvellerden bu senenin 12 aylık istihsal ile satılabilir istihsal ve 1945 senesinden bu tarafa yapılan istihsaller anlaşılmaktadır.

1951 senesi 12 aylık istihsal ile satılabilir istihsal

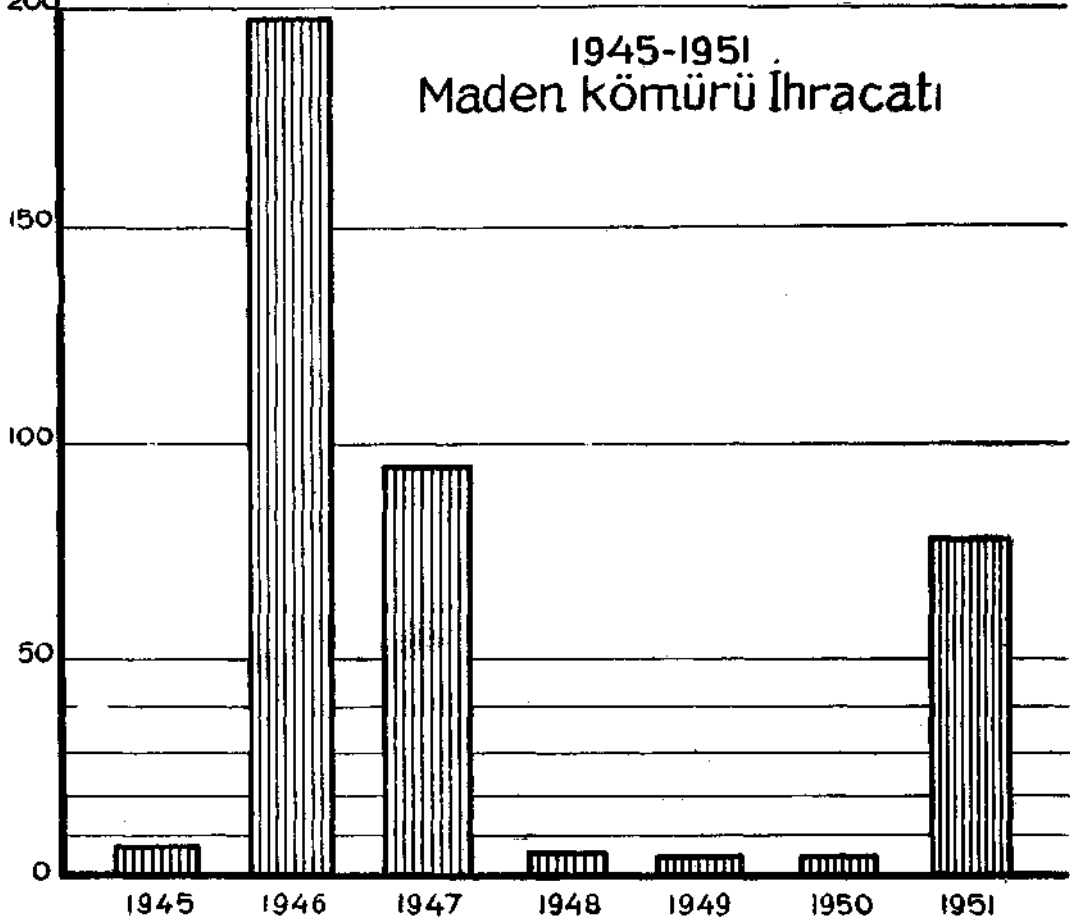
A Y L A R	İ s t i h s a l T o n	Satılabilir İstihsal T o n
Ocak	382 886	236 522
Şubat	370 085	230 505
Mart	399 248	247 740
Nisan	387 681	248 449
Mayıs	417 433	272 283
Haziran	422 723	279 506
Temmuz	331 036	206 190
Ağustos	435 610	271 785
Eylül	301 585	191 131
Ekim	482 950	267 825
Kasım	418 501	253 770
Aralık	429 841	277 140
Y E K Ü N	4 729 589	2 987 846

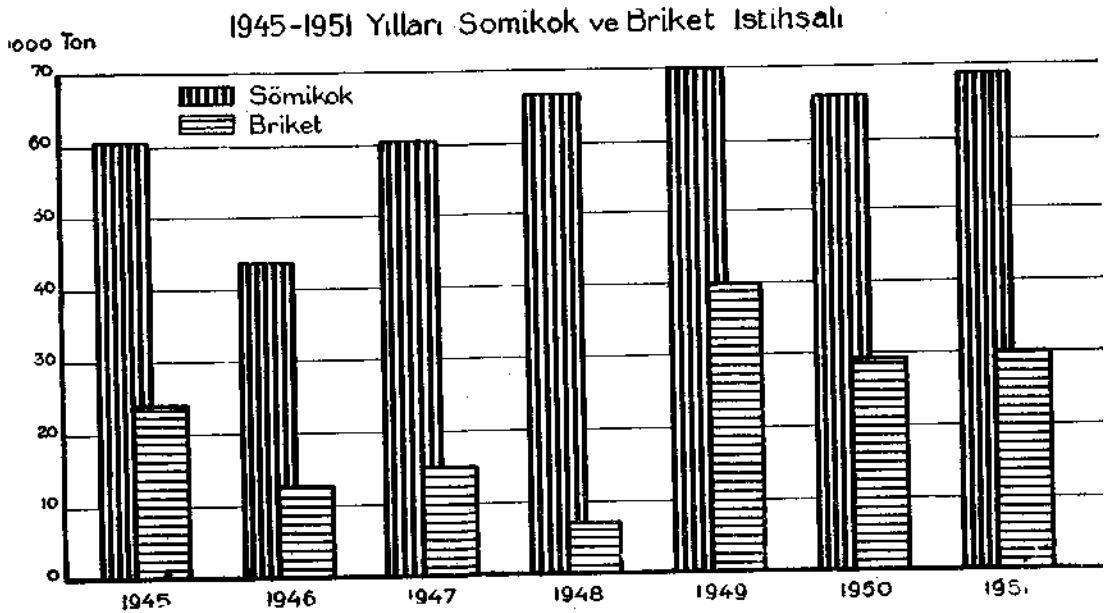
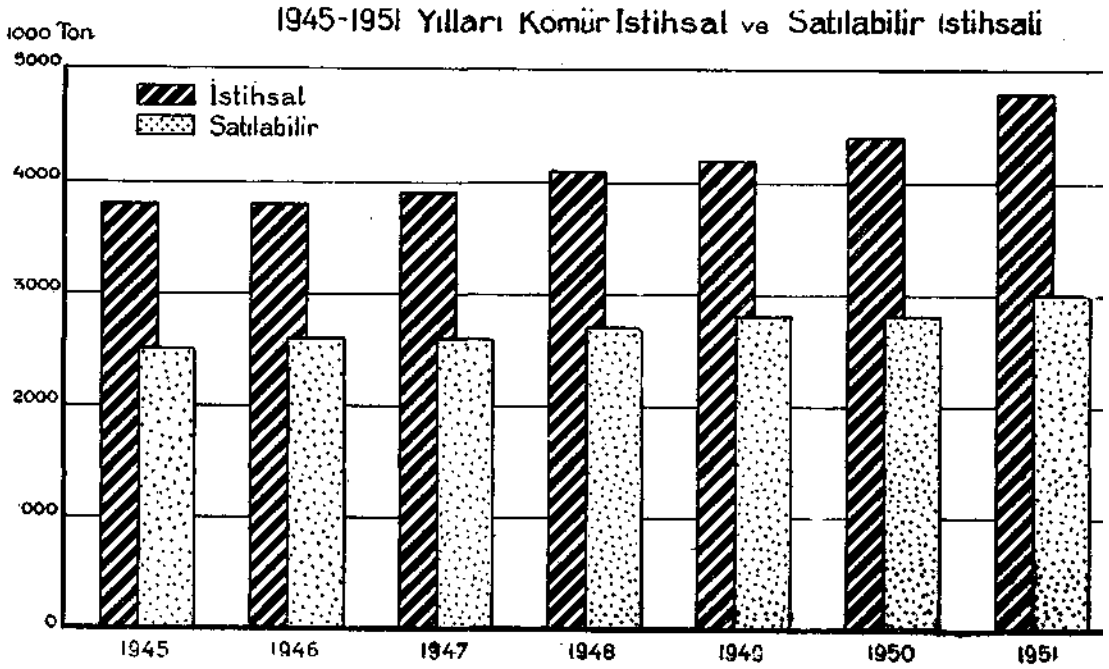
1951 Yılı 12 Aylık Kömür İstihsalı ve Satılabilir Kömür

1000 Ton
200

1945-1951 Maden kömürü İhracatı

İşçi başına yapılan istihsal ile işçi randımanları seneden seneye, yeni ve modern tesislerin inşasıyla artmaktadır.

Aşağıdaki cetvelin tetkikinden bu artışın seyrini takip edebiliriz.

İşçi adedi, İstihsal ve randımanlar

SENELER	Günlük vaafti işçi adedi	Senede yapılan yevmiye adedi	İstihsal Ton	Randımanlar ¹ (İşçi yevmiyesi başına kg.)		
				Kazmacı	Dahili	Dahili-Harici
1946	28.183	9.770.908	3.830.245	2861	745	686
1947	28.209	9.649.508	3.945.119	2875	748	647
1948	27.215	9.352.771	4.021.797	2871	787	688
1949	27.626	9.472.279	4.181.375	2881	822	726
1950	27.061	9.342.450	4.360.598	2965	856	765
1951	26.389	9.136.084	4.729.589	3160	933	823

LİNYİT

Garp Linyitleri İşletmesi :

İstihsal miktarını yükseltmek için girişilen faaliyetler pek verimli olmuştur. Bu faaliyetlerin 1951 senesine isabet eden kısmı aşağıda gösterilmiştir :

Soma Madeni :

Hazırlanan plân dahilinde 1951 senesinde, soğutma kulesinin malzemesi alınmış, temel inşaatı ve kulenin montajı tamamlanmıştır. Ayrıca Soma hava hattı tamamıyla tekemmül ettirilmiştir. 1950 de bu havzanın lavuarı için sipariş edilmiş olan malzemenin 190.000 \$ lık kısmı yerlerine sevk edilmiştir. Bütün inşaat ve sondaj işleri bitirilmiştir.

Tunçbilek Madeni :

Bu madende de soğutma kulesinin temel inşaatı bitmiştir. Santral binasının temel inşaatı da bitmek üzeredir. Tunçbilek lavuarlarına ait inşaatın ihalesi, Humbold firmasına yapılmıştır.

Değirmisaz Madeni :

Elektrik enerjisinin Tunçbilekten temini maksadıyla bir hat kurulması geçen senelerde kararlaştırılmıştı. Bu cümleden olmak üzere güzergâh plânları hazırlanmış olup, lüzumlu malzeme

sevkıyatına devam edilmiştir, inşaat, müteahhide ihale edilmiştir.

Amenajman malzemesi :

Garp linyitleri işletmesi tarafından birçok Avrupa memleketlerine sipariş edilmiş bulunan malzemenin ve atölye teçhizatının 1.795 054 \$ lık kısmı memleketimize gelmiştir.

İSTİHSAL FAALİYETİ

Seneden seneye artış temayülü gösteren istihsalimiz, 1951 de en yüksek miktarına erişmiştir. Garp linyitleri işletmesinin 1951 senesi istihsalı 994.294² tondur.

Aşağıda belirtilen grafik ve cetvelerin tetkikinden 1951 senesi 12 aylık istihsal ile satılabilir istihsal miktarları ve 1945 den beri Garp linyitleri işletmesinin istihsalâtı görülmektedir.

Devlet işletmelerinden gayri imtiyazlı linyit madenleri istihsalı:

İmtiyazlı linyit maden ocaklarının adedi 12 olup, bunların 1951 istihsalı 180.963 tonu bulmuştur. Bu istihsalin 172,903 tonu imrar edilmiş olup, FOB satış bedeli 2.623.152 TL. dir.

¹ Tuvönan istihsale göre.

² Eti Bank istatistiğine göre.

12 aylık İstihsal ile satılabilir İstihsal miktarını gösterir cetvel

A Y L A R	İstihsal T o n	Satılabilir İstihsal T o n
Ocak	88 788	76 544
Şubat	76 573	68 964
Mart	89 047	71 536
Nisan	86 746	70 495
Mayıs	87 591	67 188
Haziran	82 729	58 473
Temmuz	76 017	57 992
Ağustos	84 807	55 999
Eylül	77 477	58 705
Ekim	83 359	49 189
Kasım	79 717	57 498
Aralık	80 842	58 337
Y E K Ū N	994 294	751 337

İşletme ruhsatnameli linyitler:

İşletme ruhsatnameli linyit ocaklarının adedi 45 olup, bunların 1951 senesi umum İstihsalı 50.850 ve imrarı 45.795 tondur. Bunların FOB satış bedeli yekûnu 833.806 T. L. tutmuştur.

Devlet işletmeleri İstih-

sal yekûnu . . . . . 994.294 ton

Türkiye umum linyit İstih-

salı . . . . . 1.258.968 ton

Garp Linyitleri işletmesinin Satışları

Arama ruhsatnameli linyitler :

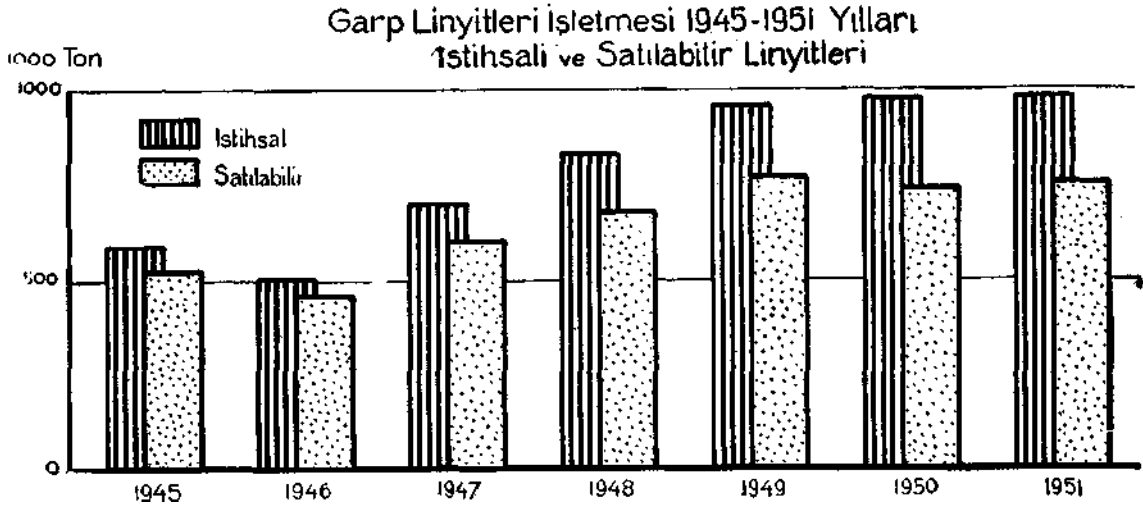
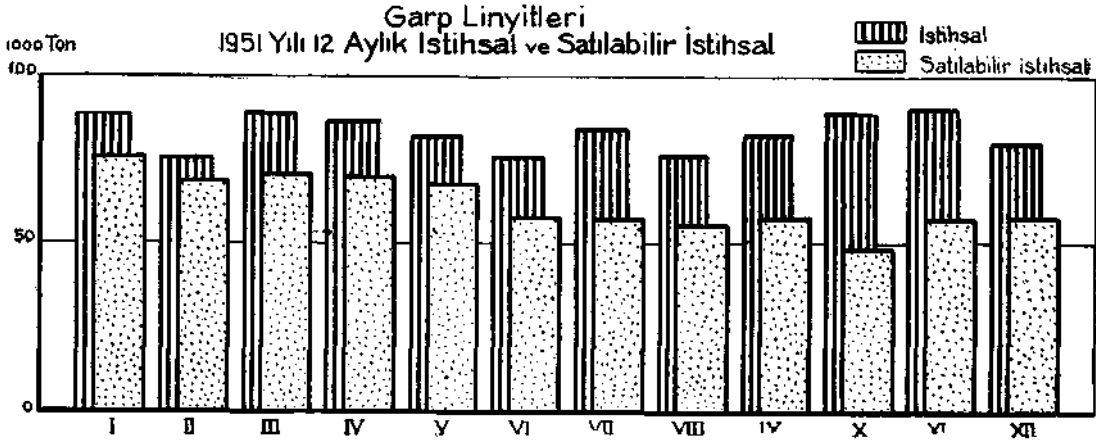
Bunların adedi 10 olup, 1951 senesi İstihsalı 29.861 ve imrarı 27.112 tondur. Mecmuu FOB satış bedelleri 588.940 T. L.

Hususî işletmeler linyit

İstihsal yekûnu . . . . . 261.674 ton

İşçi adedi - İstihsal ve Randımanlar

SENELER	Günlük vasati İşçi adedi	Senede yapılan yevmiye adedi	İstihsal T o n	R a n d ı m a n l a r		
				(İşçi yevmiyesi başına kg.) Kazmacı	Dahili	Dahili-Harici
1946	4.470	1.172.032	508.823	5132	872	691
1947	4.665	1.429.474	702.318	2963	1077	926
1948	5.443	1.637.270	828.930	3810	972	899
1949	5.044	1.817.781	957.495	4073	1004	924
1950	5.117	1.864.529	980.226	4381	1046	964
1951	4.997	1.823.714	994.294	5338	1197	1111

KROM :

Krom, memleketimizin en mühim ihraç maddelerinden birini teşkil eder. Bu bakımdan ayrı bir kıymeti olması dolayısıyla yeni damarların bulunması ve eski ocakların daha mütakâmil hale getirilmesi için çalışmalara devam edilmektedir. 1951 senesi içinde Guleman'ın 12 km. yakınındaki Keşdağı kromunun işletilmesi imkân dahiline girmiş ve yol inşaatına başlanmıştır. Bundan başka Bağın ve Herpit saharlarındaki madenler de 1952 senesi içinde işletmeye açılacaktır.

İSTİHSAL FAALİYETİ :

1950 senesine nisbetle Türkiye 1951, krom umum istihsalinde 146.615 ton bir fazlalık kaydedilmiştir. Türkiye'nin 1951 senesi krom istihsalı 619.407 ton ve imraratı ise 474.954 tondur. Bu istihsalin devlet işletmelerine ait olan kısmı 165.413 tondur.

Aşağıdaki grafik ve cetvelde 1951 senesi Şark Kromları işletmesinin 12 aylık istihsalı ve 1945 - 1951 seneleri istihsalâtı görülmektedir.

¹ Bu adede konsantre ve fakir cevher de dahildir.

AYLAR	Roş Cevher İstihsalı Ton
Ocak	6 548
Şubat	885
Mart	12 117
Nisan	11 494
Mayıs	11 049
Haziran	11 986
Temmuz	13 528
Ağustos	11 642
Eylül	18 596
Ekim	14 777
Kasım	17 514
Aralık	3 134
Y E K Ü N	133 234

Hususi eşhasa ait imtiyazlı kromlar :

Türkiye dahilinde hususî eşhas ve şirketlere ait imtiyazlı 28 krom işletmesi mevcuttur. Bunların 1951 senesi krom istihsalı 261.300 ve imraratı 198.101 ton olup, FOB satış bedeli 16.098.301 T. L. na çıkmıştır.

Arama ruhsatnameli kromlar:

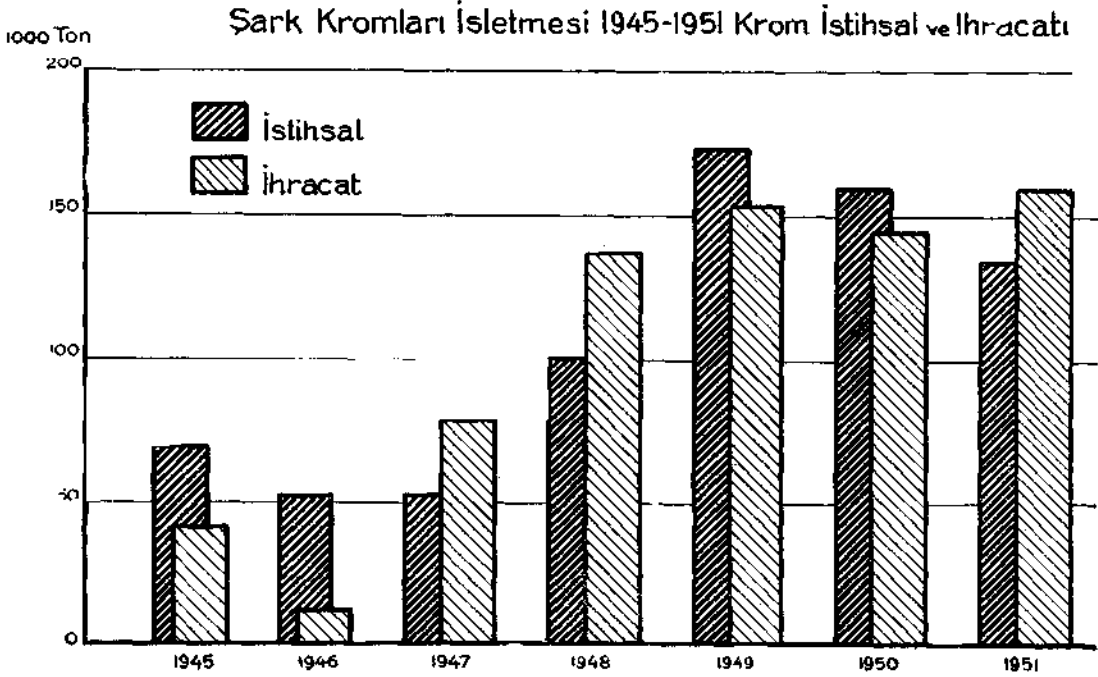
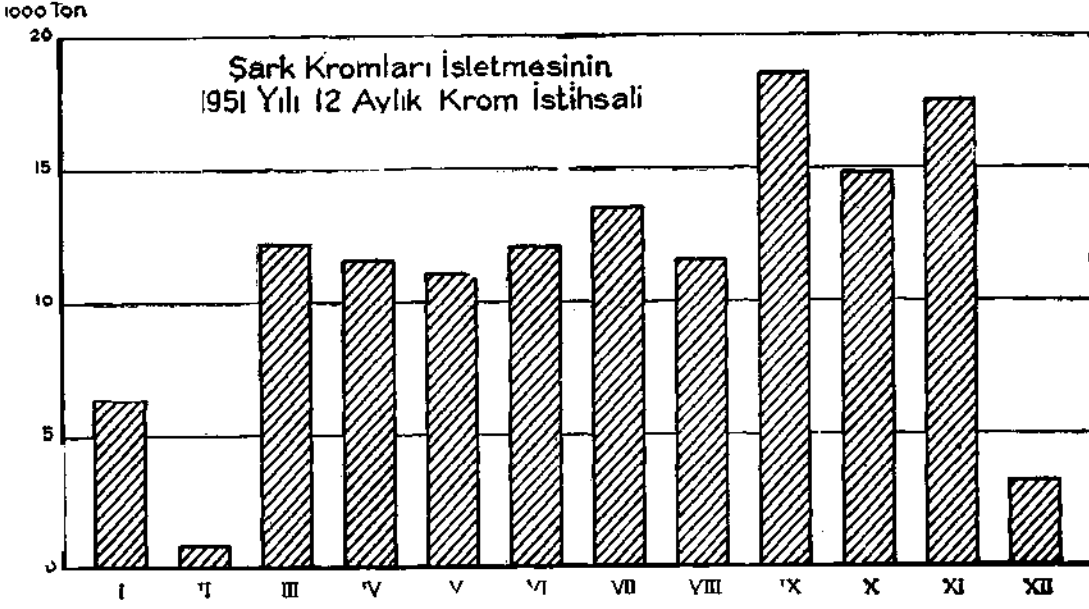
Hususi eşhasa ait olan arama ruhsatnameli ocakların adedi 97 olup umum istihsal yekûnu 192.707 ve imraratları 140.501 tondur. FOB satış bedelleri tutarı ise 10.561.833 TL. dir.

Krom Cevheri İstihsalı

YILLAR	ROŞ CEVHER			Konsantre Ton	Fakir cevher Ton
	Guleman Ton	Sori Ton	YEKÜN Ton		
1945	69 869	—	69 869	—	13 268
1946	51 299	—	51 299	—	14 555
1947	51 717	—	51 717	—	223
1948	99 034	—	99 034	—	26 669
1949	128 631	44 058	172 689	—	24 693
1950	115 982	42 345	158 327	7 641	23 526
1951	101 232	32 003	133 235	26 388	5 790

Krom Cevheri Satışları

YILLAR	İhracat Ton	İç satış Ton	YEKÜN Ton	Endeks 1938=100 Ton
1945	40 141	—	40 101	53
1946	11 901	—	11 901	16
1947	78 129	432	78 561	104
1948	135 931	550	136 481	181
1949	152 226	617	152 843	203
1950	143 772	265	144 037	191
1951	155 865	380	156 245	207

Randımanlar

(İşçi yevmiyesi başına kg.)

YILLAR	Abataj	U. Ocak	Endeks 1938 = 100	
			Abataj	U. Ocak
1945	6013	866	114	50
1946	8200	1501	155	86
1947	8401	2426	159	139
1948	9116	2757	173	158
1949	8989	3205	170	183
1950	9262	2461	175	140
1951	8770	2554	167	147

DEMİR :

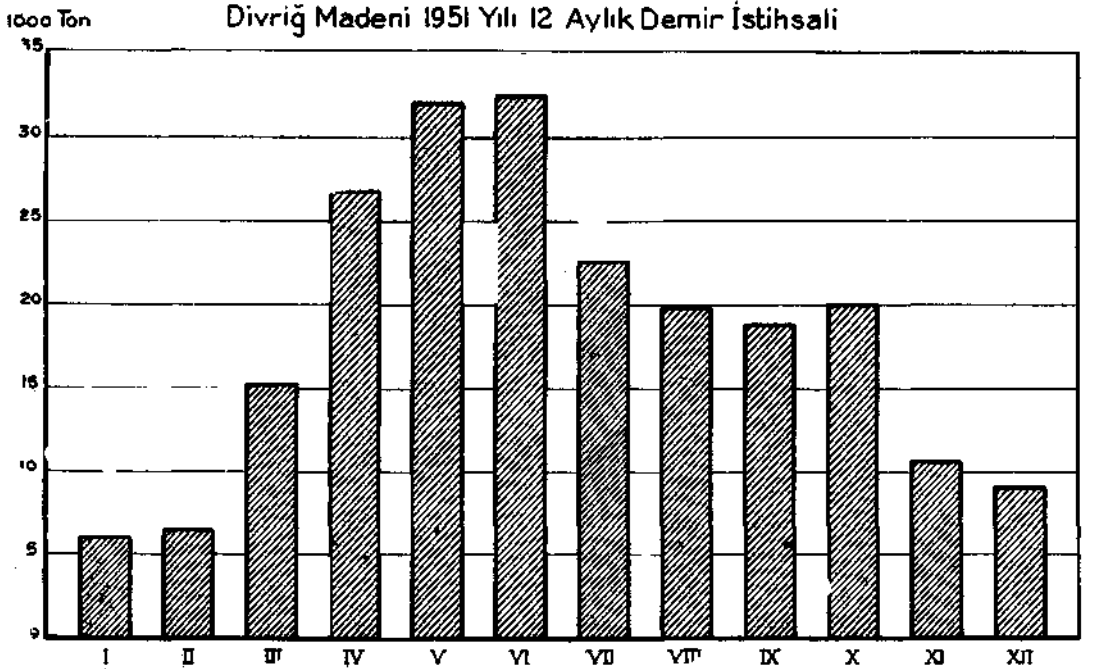
Divriği demir madeninde bu sene içinde de istihsalin artırılması gayesiyle bazı faaliyetlerde bulunulmuş, bu meyanda elektrik santralının plânları hazırlanmış, lüzumlu malzeme yerlerine sevk edilmiş ve inşaat da başlamıştır. Hava hattı inşaatının ihalesi 25-4-1951 tarihinde yapılmış ve faaliyete başlanmıştır. Sene sonuna kadar, Avrupa

memleketlerine sipariş edilmiş olan amenajman malzemesinin 1.003.730 flık kısmı gelmiş ve faaliyete geçirilmiştir.

İSTİHSAL FAALİYETİ

Türkiye'nin 1951 senesi istihsalı 225.810 ton imraratı 223.818 tondur.

Divriği madeninde 1951 senesi içinde yapılan aylık istihsal aşağıdaki cetvel ve grafikte görülmektedir.

AYLAR	İstihsal Ton	Sevkiyatta U. vasati Fe tenörü %
Ocak	6 103	64,73
Şubat	6 409	63,27
Mart	15 248	62,04
Nisan	26 823	63,51
Mayıs	32 157	63,17
Haziran	32 416	64,11
Temmuz	22 483	64,24
Ağustos	19 837	65,32
Eylül	18 782	63,57
Ekim	20 104	63,72
Kasım	10 648	64,45
Aralık	9 000	63,87
Y E K Ü N	220 010	

Amenajman programına dahil edilen B₁ cevher yatağının kükürtsüz olduğu tespit edilmiştir.

C plâserinde bir arama yapılması kararlaştırılmış ve programa alınmıştır.

C plâseri hava hattı yukarı başında ufak kaymalar müşahade edilmiş olduğundan, bu plâserin en aşağı seviyesinde münasip bir yere inşası kararlaştırılmıştır.

Demir Cevheri İstihsalı

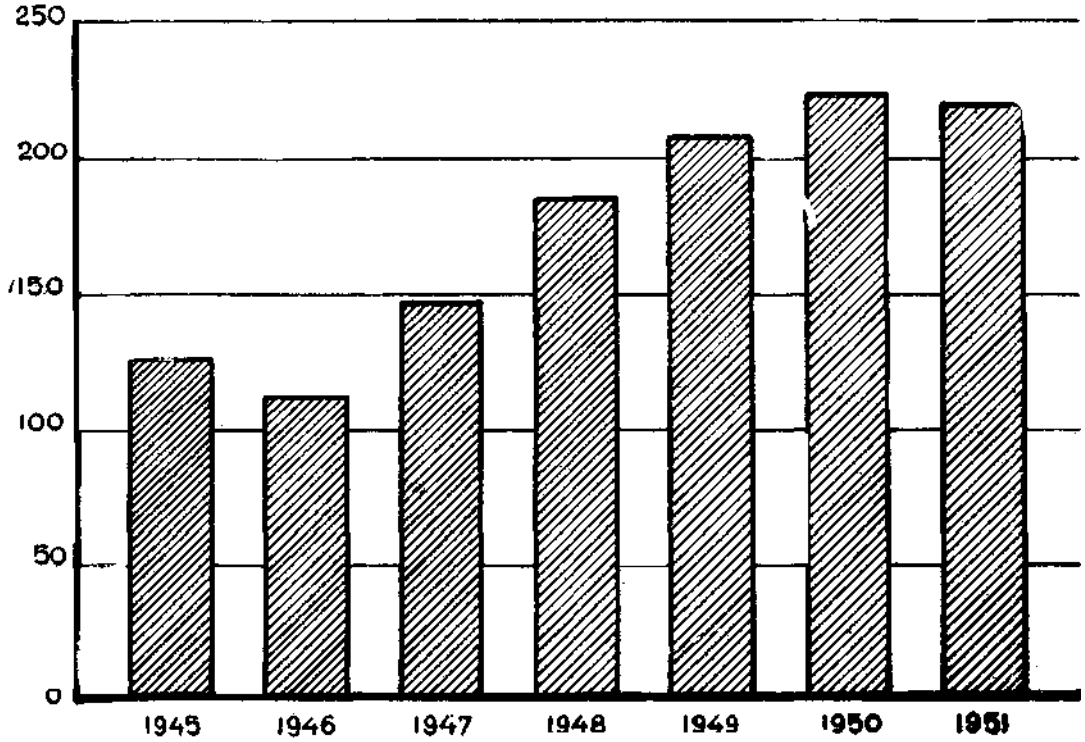
YILLAR	A Kafası Ton	B. Kafası Ton	C. Plâseri Ton	Yekûn Ton	Endeks (1938 = 100) Ton
1945	60 898	—	64 810	125 708	178
1946	37 489	—	74 712	112 210	154
1947	34 909	—	110 711	145 620	200
1948	68 882	—	116 552	185 434	254
1949	74 954	—	134 694	209 648	287
1950	43 644	34 640	142 563	220 847	303
1951	58 643	21 905	139 462	220 010	302

Demir Cevheri Satışları

YILLAR	Divriği Demirdağ Ton	Cürek Ton	Yekûn Ton	Endeks 1938 = 100 Ton
1945	52 974	48 593	101 567	401
1946	78 662	42 886	121 548	578
1947	92 573	43 881	136 404	641
1948	98 429	59 165	157 594	750
1949	137 442	82 513	219 455	1047
1950	120 240	71 091	191 333	911
1951	139 757	78 761	218 518	1043

1000 Ton

1945-1951 Yılları Demir İstihali

Randımanlar

(İşçi yevmiyesi başına kg.)

YILLAR	A b a t a j	U. O c a k	Endeks 1938 = 100	
			A b a t a j	U. O c a k
1945	6278	2180	300	130
1946	6181	2204	295	131
1947	5872	1867	280	111
1948	8995	2553	430	151
1949	7601	2243	362	133
1950	6451	1864	307	111
1951	7804	2272	371	135

BAKIR :

Son senelerde Dünya piyasasında stratejik madenlerin kazandığı önem dolayısıyla memleketimizdeki bakır istihali üzerinde ötedenberi ehemmiyetle durulagelmıştır. Ergani bakır işletmemizde yeni rezervelerin meydana çık-

rılması için lâzım gelen tetkikata girilirken, Murgul işletmesi tesisatı itmam edilerek, 1 Haziran 1951 tarihinden itibaren müessese haline getirilmiştir. Bu müessesenin nominal sermayesi 20 milyon ve ödenmiş sermayesi 15 milyon liradır.

ERGANİ BAKIR :

İstihsal miktarları

YILLAR	Ham cevher Ton	Konsantre Ton	B A K I R			
			Blister Ton	Rafine Ton	Yekûn Ton	Endeks 1938 = 100 Ton
1945	114 071	—	7 649	1 395	9 544	225
1946	157 708	—	10 050	—	10 050	237
1947	148 114	—	9 405	675	10 080	238
1948	149 000	—	10 979	—	10 979	259
1949	158 197	—	10 895	338	11 283	266
1950	160 640	7 287	11 700	—	11 700	276
1951	148 125	16 580	13 096	1 034	14 180	335

ERGANİ BAKIR :

Randımanlar

(İşçi yevmiyesi başına kg.)

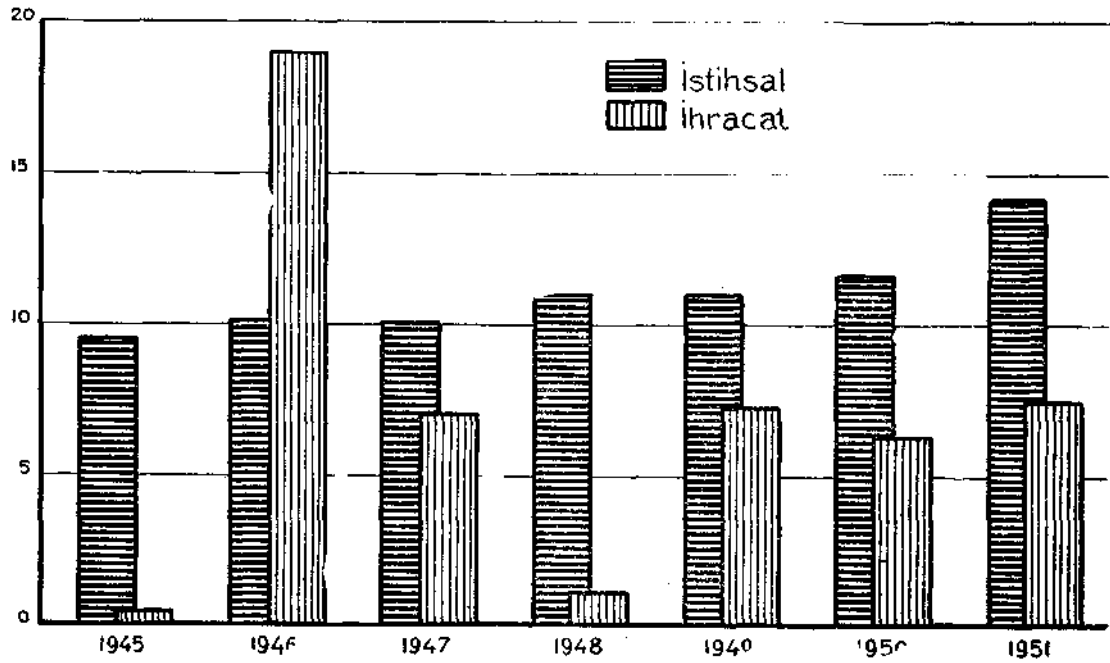
YILLAR	H A M C E V H E R				B A K I R	
	Abataj	U. Ocak	Endeks 1938 = 100		İzabe	Umumi
			Abataj	U. Ocak		
1945	8170	1737	205	146	67	20
1946	8274	2054	204	206	70	21
1947	8318	1896	205	186	75	20
1948	7548	1789	186	177	76	20
1949	7455	1814	184	178	75	19
1950	7372	1643	182	161	80	19
1951	7009	1848	173	178	96	14

Ergani Bakır Satışları

YILLAR	İç Satış Ton	İhracat Ton	Y e k û n Ton	Endeks 1941 = 100		
				İç Satış Ton	İhracat Ton	Y e k û n Ton
1945	1819	378	2 197	292	35	180
1946	2497	19 122	21 619	401	1783	1276
1947	5649	6 974	12 623	910	650	745
1948	9014	1 244	10 258	1451	116	606
1949	4438	7 230	11 668	714	674	689
1950	7097	6 316	13 413	1142	589	792
1951	2903	7 297	10 200	467	681	602

1000 Ton

1945-1951 Yılları Ergani Bakır İşletmesinin İstihsal ve İhracatı

MURGUL BAKIR İŞLETMESİ :

1951 İstihsalı

(Bu yıl içinde izabehane 186 gün çalışmıştır)

İ S T İ H S A L			Satış Ton	R a n d ı m a n l a r (İşçi yevmiyesi başına k.r. olarak)		
Ham cevher Ton	Konsantre Ton	Blişter Bakır Ton		Abataj Ton	U. Ocak Ton	Bakır izabe Ton
158 952	23 915	3 346	1 678	5277	1226	65

Etibank bakır işletmelerinden Ergani işletmesi 1951 istihsalı 14.180 tonu bulmuştur. Bunun 13.096 tonu blişter olup 1084 tonu rafine bakırdır.

Murgul işletmesi 25-3-1951 de tecrübe mahiyetinde bakır istihsaline başlamış ve aynı yıl içinde izabehane ancak 186 gün çalışmıştır. Murgul'da 3 346 ton blişter bakır istihsal edilmiştir.

KÜKÜRT

Keçiborlu kükürtlerinin alçak

tenörlü olanlarından da istifade etmek maksadiyle bir flotasyon tesisatı kurulacaktır. Bu tesisat için lüzumlu olan malzeme Almanya'ya sipariş edilmiştir. Malzemenin tutarı 173.000 \$ dir.

Enerji nakli için gerekli tesisatın malzemesi İngiltere'ye sipariş edilmiş olup, tutarı 16.281 \$' dir. Ayrıca Almanya'ya sipariş edilen 64.701 f tutarındaki transformator ve tevsii kablolarının da sevkiyatına başlanmıştır.

KEÇİBORLU KÜKÜRTLERİ :

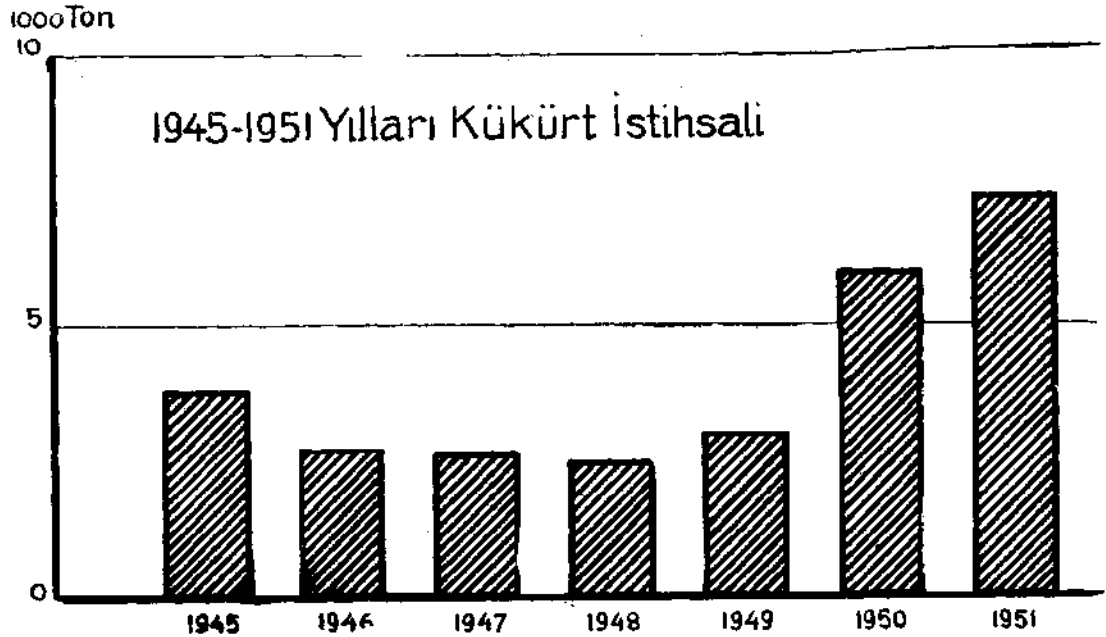
İstihsal Miktarları

YILLAR	HAM CEVHER			K Ü K Ü R T			
	Kükürtdere Ton	Değirmendere Ton	Curuf Ton	Saf Ton	Konsantre Ton	Bag Ton	Yekûn Ton
1945	3656	—	10 967	788	—	3001	3799
1946	42 307	—	731	2384	—	365	2749
1947	12 470	—	—	2653	—	—	2653
1948	11 718	—	271	2047	—	—	2047
1949	8 720	3 397	—	3043	—	—	3043
1950	—	14 985	—	5800	202	—	6002
1951	—	17 462	—	7229	161	—	7390

İSTİHSAL

1951 senesi içinde Keçiborlu kükürtlerinden 7.390 ton istihsal edilmiş-

tir, İmrrat ise 8.117 tondur. Geçen 1950 senesine nispetle istihsalde 1.388 ton bir artış olmuştur.

DİĞER MADENLER

(1951 senesi istihalleri)

Madenin İsmi	İstihsal Ton	İmrat Ton
Amyant	80	—
Antimuan	5 414	1 068
Borasil	12 015	11 039
Çimento	396 418	392 327
S. Kurşun	1 452	1 391
Lületaş	330 sandık	201 sandık
Manganez	50 517	39 946
Manyezit	505	187
Zımpara	7 363	6 749
Maden suyu	1 424 815 litre	1 246 638 litre

Etİ Bank Müessesesi

VASATİ SATIŞ FIATLARI

(Ton başına lira)

YILLAR	Taş Kömürü	Linyit	Bakır	Endeks 1938 — 100		
				Taş Kömürü	Linyit	Bakır
1945	20 98	16 38	1071 83	289	310	365
1946	20 87	16 34	818 73	288	309	278
1947	20 86	16 34	1354 30	288	309	461
1948	24 21	16 58	1393 86	334	314	474
1949	26 40	16 50	1233 84	364	312	437
1950	28 30	17 60	1296 96	390	333	441
1951	29 44	18 67	2635 19	406	353	897

YILLAR	Krom cevheri	Demir cevheri	Kükürt	Endeks 1938 = 100		
				Krom cevheri	Demir cevheri	Kükürt
1945	71 33	13 84	400 60	262	263	629
1946	81 52	12 14	260 64	299	231	410
1947	96 46	12 17	258 73	354	232	406
1948	120 52	13 79	257 31	422	262	404
1949	129 82	13 67	292 —	476	260	459
1950	117 —	12 98	289 58	429	247	455
1951	113 11	13 51	285 23	415	257	448

YUKARDAKİ FİAT TABLOLARI HAKKINDA NOT 1

I - Taşkömür fiyatları: Müessesenin Fob Zonguldak yıllık genel satış tutarları ve satılan miktarlara göre bulunmuştur. Bu miktarlar, müessesenin muhtelif taş kömür kategorileri için vasati satış fiyatlarını ifade eder.

II - Linyit fiyatları : Garp linyitleri müessesesinin Fob vagon satış esasına göre yıllık genel satış tutarları ve satılan miktarlar nazara alınarak bulunmuştur. Bu fiyatlar Garp linyitleri müessesesinin muhtelif Linyit kategorileri için müşterek vasati satış fiyatlarını ifade eder.

III - Bakır fiyatları : İç ve dış piyasalarda satılan bakırların genel olarak

yıllık satış tutarları ve satılan miktarlara göre hesaplanmış vasatilerdir.

IV - Krom cevher fiyatları: Muhtelif memleketlere yapılan ihracatın Türk lirası olarak yıllık tutarları ve ihraç miktarlarına göre hesaplanmış vasatilerdir.

V - Fob vagon satış esasına göre yıllık satış tutarları ve satılan miktarlara göre bulunan vasati fiattır.

VI - Kükürt fiyatları : Satılan muhtelif cins kükürtlerin genel olarak yıllık satış tutarları ile satılan miktarların ton yekûnuna göre bulunmuş vasatilerdir.

¹ Etibank neşriyatından alınmıştır.

Sümerbank Demir ve Çelik müesseseleri İstihsaleri

Seneler	Kok Ton	Kok tozu Ton	Mayi maden Ton	Pik Ton	Çelik Ton	Hadde- hane mamulleri Ton	Boru- lar Ton	Sülfirik asit 60 Be Ton	Sülfirik asit 66 Bé Ton	Süper- fosfat Ton	NAFTALİN	
											Ham Ton	Saf Ton
1945	227 304	5 376	33 804	32 663	64 185	47 701	4 696	6 730	1 376	5 362	454	307
1946	282 156	4 436	47 320	30 580	79 184	56 546	4 676	6 173	1 347	3 804	209	345
1947	260 088	5 848	59 064	38 577	92 563	71 708	6 517	6 535	1 191	4 448	451	449
1948	270 664	6 605	67 071	38 662	101 727	75 981	7 429	7 086	1 056	5 571	—	534
1949	293 312	6 523	57 829	56 377	102 995	72 849	10 399	9 393	1 981	8 593	—	456
1950	307 852	6 910	54 151	59 332	90 785	78 466	8 592	11 404	2 120	18 133	—	345
1951	306 098	8 170	81 712	71 680	135 409	105 488	8 858	15 476	2 333	18 815	—	162

Sümerbank Demir ve Çelik müesseseleri hadde mamulleri

Seneler	28' lik Ton	26' lik Ton	12' lik Ton	Kesilmemiş saç Ton
1945	7 198	17 912	17 230	5 359
1946	8 925	13 907	24 833	8 913
1947	6 720	22 246	32 094	10 646
1948	9 988	24 318	32 107	9 566
1949	12 733	22 215	26 769	11 132
1950	17 539	20 612	28 485	11 828
1951	23 364	23 998	38 405	14 679

1951 senesi içinde istihsal edilen
Ham katran, Ham benzol, Amonyum
sulfat istihsalleri :

Ham katran ..... 15.169 ton
Ham benzol ..... 4.202 ton
Amonyum ..... 2.674 ton